

רבע מיליון איש התייסרו השבת בחופי ישראל

השבוע עלה בפעם הראשונה על סדריומה של הכנסת השישית המצב השורר בחופי-הרחצה של הארץ. הוא הועלה במסגרת

מירחץ העיניים

מה אצלנו? כמעט אין בכלל מלתחות ומקלחות, ובהשוואה לצרכים, אפשר לומר שאין בכלל בתיקפה בשפתיים אין בשבת. כיסאות-נוח — יש מספר כלשהו, בלתי-מספיק בהחלט, מסוג שלא תמצא דוגמתו בשום מקום בעולם, סוג שנשאר מימי דיונוגוף.

לגבי בתי-שימוש: כשנרדף עמוס אילון, במבצע עתונאי ראוי לציון, לקח את מר מרדכי נמיר לשפתיים של עירו, ושאל אותו שם מדוע יש רק שני בתי-שימוש בכל שפתיים של תל-אביב, מגיב-עליה ועד שרתון, אמר נמיר שצריכים לשאול את המומחים. והמומחה אמר בו במקום: "גדבר גלויות, לצרכים קטנים נכנסים אנשים בדרך כלל למים". זה פתרון של המומחים של עיריית תל-אביב לבעיה זו.

בשפתיים אין שיטור. בני-יורק מופעלים דרך קבע 400—600 שוטרים בחופי-הרחצה. בהרצליה יש בשבת חמישה שוטרים להכונת התנועה, ושלושה-עשר שוטרים לשמירה על הסדר. שוטר אחד ל-8000 מתרחצים. בנפת הדרומית של משטרת תל-אביב, הכוללת את גבעתי-עליה ובתיים ושלוש בריכות שחיה, יש שלושה סיירי-תנועה ושני פרשים לשמירה על הסדר בחוף.

האם פלא הוא שבחורה לבדה פשוט אינה יכולה לרדת לשפתיים, לא ביום חול ולא בשבת? השבועון שאני שייך אליו עשה כמה נסיונות, שלח כמה שפתי-נסיון, ומצא שאין כל אפשרות לבחורה, מקומית או תיירת, לשהות לבדה במשך חמש דקות מבלי שייפלו אליה, יגעו בה, ואף ישליכו בה חול ואבנים. זהו מצב מחפיר שאין כדוגמתו.

והתקלה הסופית — הבטיחות. כאן מופעלות עדיין שיטות מימי דיונוגוף. המצילים הם אנשים מסורים, ויש להעלות על נס את עבודתם הברוכה, אולם אין הם מצויידיים בסידורים הנאותים, בחברה מודרנית, לשמירה על החיים.

הליכוד נראה לעין

אדוני היושב-ראש, זהו תיאור יבש. יכולנו להפליג בתיאורים הרבה יותר נרגשים, קודרים ואף טראגיקומיים, כמו אותו ראיון עם מר נמיר. לנו חשוב יותר להצביע על הפתרונות.

נתן פלד (מפ"ס): זה איננו תיאור יבש. זה תיאור עם ריח של ים.

אורי אבנרי: ספק גדול אם הריח שתיתקל בו בשפתיים הוא ריח של ים.

וזאת ההצעה שאנו מביאים בפני הכנסת:

(1) יוקם במשרד-הפנים מינהל ארצי לניהול חופי-הרחצה של ישראל. אינו מתכוון לאדם אחד, שיעסוק בזה בשעות-הפנאי, אלא לצאת ביצועי ממדרגה ראשונה, צוות שיעסוק בתיכנון, בתיפעול ובפיקוח.

(2) כל רצועת החוף של ישראל, מאשקלון לראש-הנהר, תיחשב לחוף אחד, הכפוף במישרין למינהל. המינהל יהיה אחראי להכשיר את כל החוף כולו לנופש, ואת כל הקטעים המתאימים לרחצה בטוה, בלי כל קשר לזיקתם או איזיקתם לרשות מקומית כלשהי...

נתן פלד: כמה פקידים יהיו במינהל הזה?

אורי אבנרי: אמצא כך במשרד-הפנים את הפקידים שאפשר להעביר אליו.

... כוונתי: כל מה שאפשר להכשיר, עליי פיתוח טכני, יש להכשיר. גם החוף שבין

אורי אבנרי: אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה. בשבת האחרונה התרחצו לאורך חופי-הרחצה של ארצנו למעלה מרבע מיליון איש ואשה...

יצחק גולן (ליברלים עצמאיים): ספרת אותם?

אורי אבנרי: לפי הערכה.

אלה הם הבוחרים של כל המפלגות — גם של המערך, גם של גח"ל, גם של רפ"י ומפ"ם, כל אורחי ישראל.

ויקטור שמיטוב (מפ"ם): לא מהמפד"ל...

מנחם בגין: זה עוד לא בטוח...

אורי אבנרי: לכן, כאשר אני מעלה נושא זה על סדריומה של הכנסת, אינני ממלא שליחות מפלגתית, ואני מקווה כי הכנסת כולה תתייחס אל נושא זה ללא שיקולים קואליציוניים או מפלגתיים.

זה נוגע לכולם. זה נוגע לעם, במובן הפשוט ביותר של המילה.

איך הגיעו רבע מיליון ישראלים אלה אל חוף ימם? הרי חוף זה הוא אחד הנכסים היקרים ביותר של ארצנו. הוא מעורר את קנאתם המוצדקת של שוכני עשרות ארצות — ובכללם מתרחצי הריביירה הצרפתית והפיוורדים של נורבגיה. אף לאחד מהם אין חוף שטוף שמש, מבורך-חולות כמו שלנו.

אבל בשביל רבע מיליון אלה היתה ההליכה אל הים נתיב יסורים.

"בחורה לבדה אינה יכולה לרדת לים..."

הבה ואקח אתכם, רבותי חבדי-הכנסת, לסיר מודרך, אותו סיר שערכתי אני עצמי בשבת האחרונה.

לא יכולתי להגיע לשפתיים, כמוכן, ככל אדם נורמלי בעולם.

מנחם פרוש (אגודת): הלכת ברגל?

אורי אבנרי: לא יכולתי לעלות לאוטובוס ולנסוע במהירות ובנוחיות. לכך דאגה הקנוניה הקואליציונית. ואם אני רוצה, יחד עם ידידי, לשכור אוטובוס בהתאם לחוק, בא אליו ראש העיר, השולט בחסדי עסקי-הדלת, והבטיח לנו אתמול כאן להפעיל את הגורמים הממשלתיים כדי למנוע זאת. עוד נחזור בדברינו לאותו ראש-העיר ביתס לים.

מכיוון שאין אוטובוס, נאלצתי להשתמש ברכב פרטי.

סגן שרי-הפנים ישראל בך-מאיר (מפ"ד): ובימי חול אינך משתמש ברכב פרטי?

אורי אבנרי: לא היתי משתמש ברכב פרטי בנוסעה לים אילו היה אוטובוס, מהסר

בות שעכשיו אדבר עליהן.

מביתי בתל-אביב עד לחוף הרצליה, מרחק של שבע דקות נסיעה, נסעתי ארבעים ושש דקות בדיוק. צפיפות נוראה ומעצבנת בכבישים, שבה לבד די כדי למרוט את העצבים יותר מכפי שאפשר להרגיעם ביום-מנוחה.

אין אפילו הסדר מינימלי של התנועה, למשל, עליי קביעת שעות של תנועה חד-סטרית

בשבת.

בבואי לחוף הרצליה חיפשתי מקום-חניה. זה ארך שלושים ושתיים דקות.

מנחם פרוש: האם זה היה אחרי הצילנט או לפני הצילנט?

אורי אבנרי: לצערי אינני מומחה לזה, חבדי-הכנסת פרוש.

זהו הצד השני של חוסר תחבורה ציבורית. אינך יכול סתם לבוא, לרדת ולהתרחץ. בחוף נבלעתי במרקיב-המוני. אי-אפשר היה לזוז, להשתרע בנוחיות, שלא לדבר כלל על אי-האפשרות להשיג כיסאות, להתיישב ברוחה בחוג ידידים, לקרוא בשקט — את דברי הכנסת, למשל — או לעסוק בספורט. הצפיפות היא נוראה, והיא עובדת-היסוד בכל חופי-הרחצה.

שפתי-נסיון בחוף

יש למדינה כ-250 קילומטרים של חוף ים-תיכוני מבורך, מאשקלון עד ראש-הנהר. לפי החוק הורשו כחופי-הרחצה רק 5,850 מטרים. בתל-אביב, למשל, כולל תל-ברוך, המשרתת אוכלוסיית רחצה של 800 אלף איש, יש 615 מטרים של רחצה. בנתניה יש קצת למעלה מ-600 מטרים. בכל הרצליה שילוש חופים, המסתכמים בסך-הכל ב-225 מטרים. רק להשוואה: עיריית ניר-יורק מפעילה חופי-רחצה באורך של 27 אלף מטרים. בכל חוף רחצה תרבותי בעולם יש מיתקני הלבשה ומלתחות, מקלחות לרוב. יש בית-קפה על כל 30 מטרים. יש בתי-שימוש רבים במצב תקין. יש כמה סוגים של כיסאות-נוח למיבחר — לישיבה, לשכיבה, לשיוון. יש סידורי ספורט, בידור ושעשועים להשכרה.

"חל-אביב לחוף הרצליה 46 דקות..."

הרצליה לנתניה, בין שברציון ונהריה וכו', חוף המתאים לנופש, אך לא לרחצה — יש להקים מחסום פיסי בין המים והחול, ולא להסתפק בשלטים סתמיים, ולהכשיר אותו לנופש, אם לא לרחצה.

זהו העיקר בהצעתנו. יש לפתח עשרות רבות של קילומטרים של חופי-רחצה בין מקומות הישוב, לסלול כבישי גישה כל כמה קילומטרים, להכשיר חופים ולהקים מיתקנים.

(3) יוקם שירות הצלה ארצי אחיד. יש צורך באמצעים החורגים מתחנת הצלה בודדת. למשל: צופים בעמדות-תצפית גבוהות, כגון בראש הצוק של סידנא עלי, המצויידיים במכשיר-קשר, תוך קשר עם תחנות-ההצלה ועם גיידות-ההצלה, שישוטו בסיר מול החוף. אולי יש צורך במסוק (הליקופטר).

(4) המינהל יפעיל את הרשויות המקומיות במסגרת סמכויותיו, ותוך תיכנון ארצי, אפשר להטיל על רשות מקומית תפקידים גם לגבי חוף שאין עליו סמכות עירונית. מהוך לתחום השיפוט, תוך פיצוי מתאים.

דרוש פיקוח יעיל וקפדני, ולא כמו שקיים עכשיו בתל-אביב. שם הים הוא עדיין מלוכלך